

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

UKM 05/08 Trosopplæring i en ny tid

Innledning:

En av utfordringene i Trosopplæringsreformen er at det nå skal skrives en ny plan for trosopplæring. Denne planen vil være et viktig resultat av forsøks- og utviklingsarbeidet som er gjort siden 2003, og de erfaringene som er gjort vil danne grunnlaget for innholdet i en ny plan. UKM ser at det er viktig at lokalmenighetens erfaringer videreføres på en god måte i planarbeidet. Planprosessen er todelt. Den første delen: "Teologisk og pedagogisk grunnlag for kirkens trosopplæring" skal opp på Kirkemøtet i 2008, som en del av styringsgruppas sluttrapport fra forsøks- og utviklingsfasen. Det som da skal behandles er den prinsipielle og overordnede delen av planen. I 2009 skal hele planen behandles på Kirkemøtet – både grunnlagsdelen, samt den konkrete planen som bør inneholde: Rammeverk, arbeidsmåter og innhold/kjernestoff i kirkens trosopplæring. UKM er utfordret til å gi innspill til "Plan for trosopplæring i en ny tid", med spesielt fokus på aldersgruppen 13-18.

UKM velger å svare på utfordringene inn mot grunnlagsdelen og velger samtidig å utfordre Utvalg for ungdomsspørsmål til å ta opp sakens spørsmålsstilling: 2. "Ny plan for trosopplæring – Trosopplæring for ungdom, fokus på breddetiltak", på UKM 2009.

Utgangspunkt:

UKM ønsker å legge til grunn at ungdom er kirken - kirkens nåtid og fremtid. Det er viktig å ta vare på hva ungdom har å si. Kirken må ikke undervurdere ungdom. Ungdom har kompetanse på eget liv, tro og miljø, og kan være med på å skape trosopplæringstiltak sammen med voksne.

Kirken må ikke undervurdere det den har å tilby. Kirken har et budskap som er livsviktig for ungdom! Dette betyr ikke at kirken må lage tilbud som er hippe og kule, og som har en tam formidling av troen, men det betyr at alle tilbud skal gi ungdom mulighet til å leve og vokse i den kristne tro. En systematisk trosopplæring vil være til hjelp med dette.

Verdier:

UKM ønsker å fremheve noen verdier som blir viktig å videreføre i kirkens trosopplæring. Disse verdiene er som følger:

Involvering bør være en kjerneverdi i arbeidet med ungdom. Ikke "du får lov til å være med", men involvering som gir reelt eierskap og ansvar. Trosopplæringsreformens løfte har vært "VI DELER". Dette må komme til uttrykk i praksis, at voksne og unge sammen kan dele og lære av hverandre. For å få en reell involvering må det legges til rette for opplæring til å ta ansvar. Lederopplæring, veiledning og utfordring må henge sammen. Av erfaring ser vi at rekruttering skjer ved at ungdom blir bekreftet og utfordret.

UKM utfordrer kirken til å se potensialet og ressursene hos alle: "For vi er Guds medarbeidere,..." (1.Kor.3,9). Ungdom er ofte engasjert og lidenskapelige. Det er viktig at de ikke får for mye ansvar og blir utslitt. Ungdom, som andre, trenger å erfare at det er greit å *bare være*. Det må også være lov å delta i kirkens tilbud uten å ha ansvar, hvis man ønsker dette. Denne tosidigheten må kirken romme.

Lokal kontekst må være utgangspunktet for alt arbeid som drives i menigheten. Ungdommer er eksperter på egen hverdag, eget miljø og eget liv. Dette er en ressurs for menigheten i å bygge et trosopplærings og ungdomsarbeid.

Trosopplæring og ungdomsarbeid – to sider av samme sak?

I vid forstand er trosopplæring veldig mye, og kan skje på mange ulike arenaer. Barn og unge lærer om tro blant annet i hjemmet, av medelever i friminuttet, av fotballtreneren, på TV og ute i naturen. Dette må kirken erkjenne og ta høyde for i sin trosopplæring. Barn og unge kommer ikke til kirken uten kunnskap om tro.

Det vi ønsker å fokusere på videre i dette dokumentet er kirkens trosopplæring. Den har utfordringer i forhold til at den skal være systematisert og legge til rette for at alle skal bli inkludert og involvert. Trosopplæringsreformens oppdrag er ”å utvikle en systematisk trosopplæring som fremmer kristen tro, gir kunnskap og kjennskap til den treenige Gud, og gir hjelp til livstolkning og livsmestring for alle døpte i alderen 0-18 år, uansett funksjonsnivå”.

UKM forstår trosopplæring for aldersgruppen 13-18 som

- formidling av den kristne kulturarv og tradisjoner.
- å legge til rette for deling, erfaringsutveksling og refleksjon rundt tro.
- å hjelpe ungdom til å ta stilling til tro.
- å få troserfaringer og trospraksiser (for eksempel: bønn, nattverd, gudstjeneste m.m).
- et sted å oppleve trosfellesskap.
- et arbeid som systematisk skal legge til rette for planmessighet og progresjon i forhold til alder, funksjonsnivå samt innhold og metode.
- et tilbud med alle som målgruppe.. Utfordringen er å lage tilbud hvor det reelt sett er mulig at alle, i en aldersgruppe, kan delta.

Ungdomsarbeid er arbeid for, av og med ungdom i kirken. UKM ser derfor at all trosopplæring er barne- og ungdomsarbeid. Men ikke alt barne- og ungdomsarbeid er trosopplæring. Dette fordi det nødvendigvis ikke er systematisert, og at det ikke er rom for at alle kan være med, på grunn av at typen aktivitet ikke gir rom for bredden. Et godt ungdomsarbeid kan være med å berike trosopplæringen, og trosopplæringstiltakene kan berike ungdomsarbeidet.

Både ungdomsarbeid og trosopplæring? UKM sier: Ja takk, begge deler. UKM ser at i de menighetene hvor man kan holde disse to tankene i hodet samtidig, og lar de to berike hverandre, der skjer det ting.

Suksessfaktorer:

Hva er suksess? Å lykkes med noe? Det er ulike måter å definere suksess, og det er viktig at man definerer lokalt hvordan man skal måle resultatene av arbeidet. Av erfaring ser UKM at det er noen sentrale faktorer som ofte er tilstede i vitale ungdomsarbeid og trosopplæringstiltak. Vi ønsker å trekke frem noen av disse her:

Ung involvering i alle ledd. UKM mener at det er viktig at ungdom er med i planprosessene i trosopplæringsarbeidet, og opplever at deres tilstedeværelse og deltagelse gjør en forskjell. Dette handler om planlegging, utføring og evaluering av arbeidet. Hvordan dette skal skje må man finne ut lokalt, ut i fra lokale forhold. Å bruke tid på planlegging gjelder både ungdomsarbeid og trosopplæring.

UKM utfordrer ansatte til å engasjere ungdom og andre i menigheten til å utvikle

og drive menighetens arbeid sammen. Voksne bør være tilstede i ungdomsarbeidet som støttespillere, veiledere og mentorer.

UKM ser at i fokuset på involvering kan vi fort glemme at ungdom også trenger å bare være. Man må finne rom til å stresser ned i en hektisk hverdag, få åndelig påfyll og bli sett uten å måtte yte.

Man *må tørre å bruke tid* på å bygge opp ett arbeid. UKM utfordrer alle menigheter til å utvikle arbeid over tid, og ikke legge ned et dårlig besøkte tiltak etter ett år.

Det er viktig at man er *realistiske i forhold til lokal kontekst*. Det er store forskjeller i menighetene i forhold til tilgang på ressurser, for eksempel ansatte, bygninger, ungdommer og økonomi. Det er derfor viktig at man ikke sammenligner seg for mye med andre. De ulike kontekstene gjør at hva som er suksess vil variere. For eksempel er det enklere å oppnå stor prosentvis deltagelse der årskullene er små, mens det derimot er enklere å få tiltak med mange ungdommer der kullene er store. Samtidig ser vi at det er vanskeligere å rekruttere deltagere i de store menighetene, siden det ofte er flere tilbud i lokalmiljøet.

Det er viktig at alle menigheter ser at man har medarbeidere som ennå ikke er blitt engasjert i kirken. UKM utfordrer alle menigheter til å kartlegge behov, ressurser og til å se til andre menigheter for inspirasjon.

Den norske kirke og organisasjoner bør samarbeide om ressursmaterieell og på arrangement. Mange organisasjoner har allerede et godt utviklet trosopplæringsopplegg. Lokalmenigheter vil derfor kunne tjene på samarbeid med ulike organisasjoner på et lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

UKM utfordrer menighetene til å være kreative på hvem som kan være lokale samarbeidspartnere og flinke til å bruke verktøy som allerede er utarbeidet. I tillegg til de kristne organisasjonene, kan lokale lag og foreninger samt næringslivet tilføre arbeidet mye.

UKM mener at kirken bør *videreutvikle og ta i bruk kommunikasjonsverktøy* som ungdom allerede bruker. Alle menigheter bør ha en levende hjemmeside. Link til alle menigheters hjemmesider bør finnes på kirken.no. Her må menighetene være kreative på å finne gode samarbeidspartnere. Eksempler på dette er medialinjer på videregående skoler, kommunens informasjonssider på nett og lokale ungdommer som kan utvikle nettsider.

UKM utfordrer bispedømmerådene og kirkerådet til å samarbeide med ungdomsarbeid.no om å lage regionale nettforum og lignende. I tillegg vil UKM utfordre kirkerådet til å videreutvikle trosopplæringsressursbank så den blir enklere å bruke.

UKM har på dette møtet behandlet sakene ”En kirke for alle” og ”Samisk ungdomsarbeid”. Vi ser at dette er viktige saker å ta med inn i arbeidet med ”Plan for trosopplæring i en ny tid”.

UKM ønsker også at de økonomiske tilskudd til Nord-Norges Diakonistiftelse (NND) opprettholdes slik at arbeidet med troshandboka.no blir videreført etter 2008.

UKM 08 utfordrer:

1. UKM ber om at alt i dette dokumentet bli tatt med inn i arbeidet med "Plan for trosopplæring i en ny tid" som en viktig premissleverandør i dette arbeidet. Trosopplæringen var sak på UKM i 2004, og UKM registrerer med stolthet at vi har gitt viktige innspill til arbeidet med utviklingen av trosopplæringsreformen. Vi forventer at det tas hensyn til de saker i dokumentet som utfordrer det videre arbeidet med trosopplæringsreformen.

2. UKM ser at det er behov for en kjappere opptrapping av reformen enn politikerne vedtok i 2003. UKM utfordrer regjering og storting, at de i sitt arbeid med statsbudsjettet, lager en økonomisk opptrappingsplan for innføringen av trosopplæringsreformen på tre år istedenfor fem. Dette ser vi at er viktig for å holde motivasjonen oppe i alle landets menigheter.

Enstemmig vedtatt.

37 stemmeberettigede.

Med forbehold om språklige og redaksjonelle endringer.